Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на околната среда и водите	**Нормативен акт:** Проект на Постановление на Министерския съвет (ПМС) за изменение и допълнение на Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса
○ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: **2025 г.**
Лице за контакт: Елеонора Юрукова	**Телефон и ел. поща:** 02/9406753 eleonora.yurukova@moew.government.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

С проекта на ПМС се предвижда изменение на следния нормативен акт:

- *Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса, приета с Постановление № 76 на Министерския съвет от 2016 г. (обн., ДВ, бр. 30 от 2016 г., изм. и доп., бр. 60 от 2018 г., бр. 2 от 2021 г. и бр. 91 от 2021 г.).*

Установена е необходимост от въвеждане на законова дефиниция и конкретен финансов ангажимент към задължените лица, което налага изменение на *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса*.

Проблем 1: *„Липса на задължение за изпълнение на финансовата отговорност на производителите на тютюневи изделия с филтри, съдържащи пластмаса в Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса“.*

С приемането на Директива 2019/904/ЕС на ЕП и на Съвета от 5 юни 2019 г. за намаляване на въздействието на някои пластмасови изделия върху околна среда (Директива за пластмасите за еднократна употреба – SUP Директива), се регламентират редица нови изисквания за секторите, които произвеждат, употребяват и пускат на пазара продукти от пластмаса за еднократна употреба. В преамбюла на директивата се обръща специално внимание на филтрите за тютюневи изделия, съдържащи пластмаса, които са на второ място сред най-често срещаните пластмасови изделия за еднократна употреба в Съюза. Ясно е дефинирано намерението да бъде намалено въздействието върху околната среда на отпадъците след потребление на тютюневи изделия с филтри, съдържащи пластмаса, изхвърлени непосредствено в околната среда. Във връзка с подпомагане прилагането на изискванията на член 8, параграф 3 Директива (ЕС) 2019/904, относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда е въвеждането на разширената отговорност на производителя (РОП) за тютюневи изделия с филтри и филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия.

РОП е форма на финансиране на разходите за управление на отпадъците за сметка на лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, в случаите, определени с този закон. РОП се прилага за продуктите, след чиято употреба се образуват масово разпространени отпадъци. За тези продукти са формулирани задължения за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване като са определени цели за отделните дейности в процент от пуснатите на пазара продукти. Целта на разширената отговорност на производителите е да се стимулира повторната употреба, предотвратяването, рециклирането и друго оползотворяване на масово разпространените отпадъци, както и покриване на разходите за управление на отпадъци, които не могат да бъдат събирани разделно.

Директивата е транспонирана в българското законодателство в *Наредбата за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда*, приета с ПМС № 354 от 26.10.2021 г. Към момента, в законодателството липсват изрични законови разпоредби, указващи заплащане на дължимите продуктови такси към ПУДООС от задължените лица, в изпълнение на задълженията по чл. 12 от *Наредба за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти* върху околната среда, както и ред и начин за тяхното изчисляване. В действащите към момента нормативни актове също така липсват и дефиниции, отнасящи се до определенията за „пластмасов продукт за еднократна употреба“ и „производител на ППЕУ“. Това от своя страна налага необходимост от изменение и допълнение на нормативната база в частта отнасяща се до задълженията на производителя за тютюневи изделия с филтри и филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия.

За целите на изчисляване на размера на продуктовата такса за филтри от тютюневи изделия е използвана обичайната база на килограм отпадъци. Използвани са данни от НСИ за общото количество отпадъци в страната на годишна база и общи разходи за битови отпадъци за всички общини в страната. Получената средна ставка разход за битов отпадък за килограм отпадък с минимално завишение е предложена за прилагане при изчисление и на продуктовата такса за отпадъци от филтри на тютюневи изделия. Т.е. предложената ставка е на база реални разходи за почистване, сметосъбиране, транспортиране и третиране на битовия отпадък в страната. Формулата за определяне на продуктовата такса включва и информация от декларирани данни от производителите и вносителите на тютюневи изделия с филтри за общо тегло (в килограми) на филтрите, пуснати на пазара от всяко едно от тези дружества. За определяне на ставката се вземат предвид 60% от общото количество тютюневи изделия с филтри, пуснати на пазара, имайки предвид пазарни изследвания за употребените на обществени места тютюневи изделия и необходимостта да се избегне заплащането на двойна такса за генерираните в домакинствата отпадъци (т.е. да се избегне заплащане на продуктова такса за отпадъци, за които е заплатена такса битов отпадък).

Принципната методология за изчисляване на размера на продуктовата такса за заплащане следва да бъде определена на базата на конкретните разходи за почистване на замърсяването от нерегламентирано изхвърляне на филтри от използваните тютюневи изделия, както и разходите за събирането на отпадъците от тези продукти, които са изхвърлени в обществени системи за събиране.

През 2021 г. Европейската комисия изготви Доклад относно разработването на насоки за прилагане на чл. 8(4) от Директива (ЕС) 2019/904 относно пластмасовите продукти за еднократна употреба. Основната цел на доклада е да се осигури единно прилагане на Директивата във всички държави членки, като се създаде равнопоставена среда за производителите и се определят ясни критерии за разходите по почистване на отпадъци. Според доклада основни категории дейности, чиито разходи трябва да бъдат покривани от производителите чрез разширена отговорност на производителя (РОП) са поставяне и поддръжка на кошчета, събиране, транспорт и третиране на отпадъци от системи за събиране на отпадъци на обществени места и практики за почистване на отпадъци от публични органи – улично почистване, почистване на плажове, доброволчески акции, задължително почистване.

Докладът представя като възможни две основни методологии за изчисляване и разпределяне на разходите за определяне на количествата и дела на SUP продуктите в отпадъците:

- Input-based – на база количество продукти, пуснати на пазара.
- Output-based – на база анализ на събрани отпадъци чрез проби и мониторинг.

Предвид спецификата на отпадъците и разходите за почистване на тютюневи изделия с филтри, съобразно Доклада на Комисията, разходите се определят на база тегло на продуктите, като следва да се спазват принципите за прозрачност, пропорционалност и ефективност на разходите, които ще се покриват от таксата.

Така в предложеният модел в Наредбата за продуктовата такса и за целите на изчисляване на размера на продуктовата такса за филтри от тютюневи изделия е използвана обичайната база на килограм отпадъци. Предвид липсата на изследвания и морфологичен анализ на отпадъците в България, не може да се използва упоменатия по-горе output-based модел за определяне на таксата

(който цели да установи каква част от отпадъците в страната представляват филтрите от тютюневи изделия). Затова това се използва другият основен подход, предложен в Доклада на Комисията за определяне на количествата и дела на филтрите от тютюневи изделия в отпадъците, а именно т.нар. input-based подход– на база количество продукти, пуснати на пазара.

За да се определи единна ставка за продуктова такса отпадъците от пуснатите на пазара тютюневи изделия с филтри са използвани публични данни от Националния статистически институт (НСИ) за общото количество отпадъци в страната на годишна база и общи разходи за битови отпадъци за всички общини в страната. Така получената средна ставка разход за битов отпадък за килограм отпадък (с минимално завишение) е предложена за прилагане при изчисление и на продуктовата такса за отпадъци от филтри на тютюневи изделия. Т.е. предложената ставка е на база реални разходи за почистване, сметосъбиране, транспортиране и третиране на битовия отпадък в страната по данни от общините, подадени към НСИ.

Формулата за определяне на продуктовата такса включва и информация от декларирани данни от производителите и вносителите на тютюневи изделия с филтри за общо тегло (в килограми) на филтрите, пуснати на пазара от всяко едно от тези дружества. Декларирането на количествата пуснати на пазара филтри в тегло за съответна календарна година е задължение на производителите на тютюневи изделия с филтри по Наредбата за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда.

За определяне на ставката се вземат предвид 60% от общото количество тютюневи изделия с филтри, пуснати на пазара, имайки предвид, че Директива (ЕС) 2019/904 (член 8(2)(б)) предвижда РОП да обхване само отпадъци, изхвърляни в обществени системи за събиране и да не покрива разходите за събиране на отпадъци, които вече са включени в други схеми и разходи за отпадъци (в конкретния случай в България това са разходите от домакинствата и частния бизнес, които заплащат такса битови отпадъци).

Макар терминът „обществена система за събиране“ да не е дефиниран нито в Директивата, нито в друго законодателство на ЕС, Докладът на ЕК (WP 6) предоставя полезна информация за това как следва да се разграничава публичната и частната отговорност. Предвид спецификата на българската система за управление на отпадъците, смятаме, че почистването на контейнерите, където предоминантно се събират отпадъци от домакинствата и частни терени, бизнеси следва да не влизат в обхвата на разходите, които служат за определяне на таксата за РОП на производителите на тютюневи изделия с филтри. Почистването на обществени места и системи за отпадъци, които са достъпни за широката общественост и за които частни лица не са отговорни, що се касае до събиране на отпадъци, следва да попадат в обхвата на разходите, покривани от въпросната продуктова такса.

Що се отнася до конкретни процент на от общото количество пуснати на пазара тютюневи изделия с филтри, които са употребени и изхвърлени на обществени места, ЕК не дава универсално решение, което автоматично да се прилага във всички държави членки. ЕК препоръчва държавите членки да използват национални или локални данни, теренни изследвания и анализи, за да определи реалния дял на публично използваните и изхвърлени тютюневи изделия с филтри, който да се използва при разпределяне на РОП разходите (стр. 58-59 от Доклада на ЕК WP 6). Тъй като в България липсва такова национално изследване, конкретната препратка към 60% от пуснатите на пазара тютюневи изделия стъпва на осреднени и леко завишени резултати от пазарни изследвания за употребените на обществени места тютюневи изделия, проведени в няколко държави членки на ЕС и възложени от компании-производители на тютюневи изделия с филтри. Резултатите варират от 57,5% в Германия до 18% във Швеция.

За определяне на размера на продуктовата такса за тютюневи изделия с филтри, съдържащи пластмаса, е приложен **корекционен коефициент от 60 %**, отразяващ дела на отпадъците от такива продукти, които се изхвърлят на обществени площи и не попадат в потока на битовите отпадъци.

Коефициентът е взет от **пазарно изследване, извършено в рамките на „Доклад за изпълнени дейности по договор между Българска Асоциация на тютюневата индустрия и Българска**

стопанска камара от 7 октомври 2020 г.“, който анализира поведението на потребителите и делът на употребените филтри, генерирани извън домакинствата .
Извършеният анализ показва, че приблизително **60 %** от употребените филтри с пластмасово съдържание се изхвърлят на обществени места – улици, паркове, транспортни зони и др., без да бъдат събирани чрез традиционните системи за битови отпадъци. Прилагането на този коефициент предотвратява **двойно таксуване**, тъй като количествата, които се генерират в домакинствата, вече са обхванати чрез такса „битови отпадъци“.

При разполагаемите данни коефициентът е най-адекватната експертна оценка, основаваща се на реални измервания и анализ на поведението на потребителите.

С приемането на проекта на ПМС за изменение и допълнение на *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса* ще бъдат конкретизирани задълженията на лицата, пускащи на пазара тютюневи изделия с филтри и филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия, по отношение заплащането на дължимите продуктови такси. Ще бъде ясно регламентиран реда и начина за изчисление на дължимите продуктови такси. Ще бъде дадена възможност постъпващите средства в ПУДООС да се разходват от общините за реализирането на екологични проекти в областта на управлението на отпадъците.

В рамките на съществуващото законодателство не е възможно проблемите да бъдат решени чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности, необходима е промяна в нормативните актове.

Действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема, тъй като установените несъответствия са свързани с необходимостта от промяна, която е уредена на законово ниво и може да се осъществи само чрез изменение и допълнение на *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса*.

Предложените промени в законодателството не произтичат от актове от правото на ЕС.

Следва да се обърне внимание, че с настоящия Проект на ПМС за изменение и допълнение на *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса* не се транспонират законови разпоредби касаещи въвеждането и изпълнението на изискванията на Директива (ЕС) 2019/904, относно намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда и по-конкретно чл. 8 от Директивата относно въвеждането на разширена отговорност на производителите на пластмасови продукти за еднократна употреба. Същите **вече са въведени** в *Наредбата за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда*, Приета с ПМС № 354 от 26.10.2021 г., обн., ДВ, бр. 91 от 2.11.2021 г., изм., бр. 100 от 16.12.2022 г. В настоящия проект на ПМС се въвежда само и единствено размер на дължимата продуктова такса за тютюневи изделия с филтри и филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия. Към момента, в законодателството липсват изрични законови разпоредби, указващи заплащане на дължимите продуктови такси към Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) от задължените лица, в изпълнение на задълженията по чл. 12 от *Наредба за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда*, както и ред и начин за тяхното изчисляване.

Не са извършвани последващи оценки на въздействието на нормативните актове.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

2. Цели:

<u>Цел 1: Въвеждане на задължение към лицата, пускащи на пазара тютюневи изделия с филтри и филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия, за заплащане на дължимата продуктова такса към ПУДООС, в т.ч. определяне на ред и начин за изчисление на дължимите продуктови такси.</u>

С постигането на Цел 1, ще се отстранят съществуващите към момента законодателни пропуски по отношение на конкретните задължения на лицата, пускащи на пазара тютюневи изделия с филтри и филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия, както и ще се дадат легални дефиниции, отнасящи се до определенията за „пластмасов продукт за еднократна употреба“ и „производител на ППЕУ“

Въвеждане на задължение за лицата, пускащи на пазара тютюневи изделия с филтри, съдържащи пластмаса, да заплащат продуктова такса към ПУДООС, както и регламентиране на реда и начина за нейното изчисляване.

Измерими индикатори:

Покритие на разходите на общините за почистване на отпадъци от филтри:

– минимум 30 % през първата година;

– минимум 50 % в рамките на три години.

Намаление на установените замърсявания с пластмасови филтри:

– минимум 10 % в рамките на две години.

Целевата стойност – 30 % първа година, 50 % за три години:

Тези процентни стойности са консервативни, реалистични и обосновани, съобразени с:

1. Постепенното включване на всички задължени лица.

Първата година винаги е година на адаптация – част от задължените лица ще подадат първи декларации в средата на периода, което намалява годишния обхват на приходите → 30 % покритие е реалистично.

2. Постепенно нарастване на приходите.

С пълното влизане на всички производители/вносители в системата и подобряване на контрола от РИОСВ и ИАОС приходите ще се увеличат → 50 % покритие е постижимо в рамките на три години.

3. Съобразяване с консервативни оценки от общините

Общините отчитат разнородни разходи за почистване на масово разпространени отпадъци. За да не бъде индикаторът завишен е използван минимален сценарий.

4. Практики в други държави (ориентир)

Страни като Франция, Испания и Белгия при сходни мерки постигат между 40 и 70 % покритие в рамките на първите години.

Индикаторът е така структуриран, че да бъде:

- измерим,
- обективно проверим,
- свързан с публично достъпни данни,
- напълно съобразен с SUP директивата.

3. Намаление на установените замърсявания с пластмасови филтри - цел 10 %:

- Тютюневите филтри са най-разпространеният масов отпадък в ЕС;
- Промяната в поведението на потребителите настъпва бавно, дори при силни мерки;
- 10 % е консервативна, но реалистично постижима стойност през първите години;
- Осигурява измеримост, но без да се завишават очакванията.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

3.1. Проблем 1:

- ***производителите на тютюневи изделия с филтри, съдържащи пластмаса-цигари;***
- ***производителите на нагреваеми тютюневи изделия, пурети и филтри, съдържащи пластмаса, продавани самостоятелно;***
- ***лицата, които пускат на пазара тютюневи изделия, с филтри и филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия и др.***

При разрешаването на Проблем 1, гореизброените групи лица ще бъдат пряко засегнати от приемането на ПМС за допълнение на *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса*, тъй като това ще доведе до възникването на задължения за заплащане на продуктова такса от тези лица. Същевременно предвижданата промяна ще внесе яснота и конкретика у задължените лица по отношение на техния финансов ангажимент.

Съгласно официалните данни, налични в публичните регистри на Министерство на икономиката и индустрията лицата, вносителите на нови тютюневи изделия, тип „бездимно тютюнево изделие“ са общо четири:

- „Филип Морис България“ ЕООД, въвеждащо на територията на страната търговските марки HEETS, FIIT, TEREA;
- „Британиш Американ Табако Трейдин“ ЕООД, въвеждащо търговските марки DUNHILL и NEO;
- „Импириъл Табако България“ ЕООД, въвеждащо търговската марка iD;
- „Джапан Табако Интернешънъл България“ ЕООД, въвеждащо търговската марка Sobranie.

Данните от *публичният регистър на лицата, които ще извършват внос, въвеждане на територията на страната, производство, продажба, предоставяне или възстановяване/рециклиране на машини и/или съоръжения за производство на тютюневи изделия* показват, че това са общо 42 бр. лица.

- **Граждани:**

При разрешаването на Проблем 1 е възможно част от гражданите, употребяващи тютюневите изделия с филтри, съдържащи пластмаса – цигари, за тютюневи изделия с филтри, съдържащи пластмаса - нагреваеми тютюневи изделия, за тютюневи изделия с филтри, съдържащи пластмаса – пурети, за филтри, съдържащи пластмаса, продавани самостоятелно и предназначени за употреба с тютюневи изделия да бъдат пряко засегнати от ПМС за изменение и допълнение на *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса*, тъй като въвеждането на продуктова такса за тези продукти може да доведе до минимално покачване цената на продуктите.

- **Общини:**

При разрешаването на Проблем 1, ще се създаде възможност, общинските администрации да използват събраните средства в ПУДООС, по определения от предприятието ред, за реализацията на екологични проекти в областта на управлението на отпадъците.

- **ПУДООС**:

Тази заинтересована страна ще бъде пряко засегната от промените произтичащи от *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса,* поради очакваните постъпления, свързани със създаването на ангажимент за заплащане на продуктова такса от задължените лица, които пускат на пазара тютюневи изделия.

- **МОСВ**:

Тази заинтересована страна ще осигури хармонизация на националното си законодателството и ще въведе акуратно основния в екологичното законодателство на ниво ЕС, принцип „замърсителят плаща“.

- РИОСВ:

Тази заинтересована страна ще бъде засегната пряко от промените произтичащи от *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса*, тъй като регионалните инспекции ще следва да упражняват контрол по изпълнение на нормативния акт и да следят изпълнението на задължените лица за заплащане на дължимата продуктова такса.

- Екологични неправителствени организации - НПО:

Тази заинтересована страна няма да бъде пряко засегната, а по-скоро ще има наблюдаваща функция върху ефективността на прилагането на системата за РОП. Участието на подобен тип организации ще допринесе за по-висока прозрачност, обществен контрол и ангажираност при изпълнението на мерките.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1: „Липса на задължение за изпълнение на финансовата отговорност на производителите на тютюневи изделия с филтри, съдържащи пластмаса в *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса*“.

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

С *Наредбата за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда*, е въведена мярка с цел намаляване на употребата на определени пластмасови продукти за еднократна употреба, предвиждаща производителите на тютюневи изделия с филтри, съдържащи пластмаса да заплащат продуктова такса в размер, който да се определи с *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса.* Към настоящия момент в наредбата, липсва задължение за изпълнение на финансовата отговорност на производителите на тютюневи изделия с филтри, съдържащи пластмаса, което от своя страна създава несъответствие в двата подзаконови нормативни актове.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант няма идентифицирани положителни въздействия върху изброените заинтересованите групи.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

- ***производителите на тютюневи изделия с филтри, съдържащи пластмаса-цигари –*** ще продължи да съществува неяснота по отношение на изпълнението на финансовите задължения на тази заинтересована група;
- ***производителите на нагреваеми тютюневи изделия, пурети и филтри, съдържащи пластмаса, продавани самостоятелно*** - ще продължи да съществува неяснота по отношение на изпълнението на финансовите задължения на тази заинтересована група;

• ***лицата, които пускат на пазара тютюневи изделия, с филтри и филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия и др.*** - ще продължи да съществува неяснота по отношение на изпълнението на финансовите задължения на тази заинтересована група;

• ***Общини –*** няма да бъде създадена възможност за осигуряване на средства за почистване на обществени площи, замърсени с отпадъци от тютюневи изделия, широко срещани, изхвърлени на неразрешени места;

• ***Граждани*** - не са идентифицирани отрицателни въздействия върху тази заинтересована група;

• ***ПУДООС*** - не са идентифицирани отрицателни въздействия върху тази заинтересована страна;

• ***МОСВ –*** като отговорна институция, разработваща и прилагаща механизми в съответствие с принципа „замърсителят плаща“, няма да създаде законодателна рамка, при която задължените лица да изпълняват нормативно определената РОП, като ще допусне съществуването на пропуски в националното ни законодателство.

• ***РИОСВ –*** не са идентифицирани отрицателни въздействия върху тази заинтересована страна;

• ***НПО*** - не са идентифицирани отрицателни въздействия върху тази заинтересована страна.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Този вариант не влияе върху малките и средни предприятия.

Административна тежест:

Този вариант не е свързан с промяна в административната тежест.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 Решаване на Проблем 1:

Описание:

С приемането на проекта на ПМС за изменение и допълнение на *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса* ще бъдат конкретизирани финансовите задължения на лицата, пускащи на пазара тютюневи изделия с филтри и филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия. Ще бъде ясно регламентиран реда и начина за изчисление на дължимите продуктови такси спрямо количествата продукти, пуснати на пазара, след употребата, на които ще се образуват отпадъци. Ще бъде постигнато хармонизиране на изискванията на националното законодателство в областта на управлението на отпадъците. Чрез определянето на размер на продуктовата такса, както и реда за нейното заплащане и впоследствие за разходването ѝ, се създава механизъм, основан на принципа „замърсителят плаща“, който механизъм ще осигури финансов ресурс за реализирането на екологични проекти.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

• ***производителите на тютюневи изделия с филтри, съдържащи пластмаса-цигари –*** ще съществува яснота по отношение на изпълнението на финансовите задължения на тази заинтересована група;

• ***производителите на нагреваеми тютюневи изделия, пурети и филтри, съдържащи пластмаса, продавани самостоятелно*** - ще съществува яснота по отношение на изпълнението на финансовите задължения на тази заинтересована група;

• ***лицата, които пускат на пазара тютюневи изделия, с филтри и филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия и др.*** - ще съществува яснота по отношение на изпълнението на финансовите задължения на тази заинтересована група;

• ***Общини*** **–** ще бъде създадена възможност за осигуряване на средства за почистване на обществени площи, замърсени с отпадъци от тютюневи изделия, широко срещани, изхвърлени на неразрешени места;

• ***Граждани*** - не са идентифицирани положителни въздействия върху тази заинтересована група;

• ***ПУДООС*** **–** ще се осигурят допълнителни средства за реализирането на екологични проекти;

• ***МОСВ*** - ще бъде постигнато хармонизиране на изискванията на националното законодателство в областта на управлението на отпадъците.

- РИОСВ:

Тази заинтересована страна ще бъде засегната пряко от промените произтичащи от *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса*, тъй като регионалните инспекции ще следва да упражняват контрол по изпълнение на нормативния акт и да следят изпълнението на задължените лица за заплащане на дължимата продуктова такса.

- Екологични неправителствени организации - НПО:

Тази заинтересована страна няма да бъде пряко засегната, а по-скоро ще има наблюдаваща функция върху ефективността на прилагането на системата за РОП. Участието на подобен тип организации ще допринесе за по-висока прозрачност, обществен контрол и ангажираност при изпълнението на мерките.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

– продуктова такса представлява **икономическа тежест за бизнеса**;
– възможно **незначително увеличение на цените** за крайни потребители.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Сред регистрираните икономически оператори има субекти, класифицирани като МСП. Въпреки това директното задължение за заплащане на таксата се отнася предимно до големи производители и вносители. За МСП въздействието е **косвено и минимално**.

.

Административна тежест:

Този вариант е свързан с промяна в административната тежест. С въвеждането на разпоредбата, административната тежест по отношение изпълнението на същата, за едно юридическо лице, пускащо на пазара тютюневи изделия се равнява на 698,82 лв. на годишна база. Същата е определена чрез Калкулатора на административната тежест. Административната тежест се увеличава с 698,82 лв. годишно за едно задължено лице.

calculations_202409
18143625.pdf

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант 1 „Без действие“	**Вариант 2**
Ефективност	**Цел 1: Въвеждане на задължение към лицата, пускащи на пазара тютюневи изделия с филтри и филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия, за заплащане на дължимата продуктова такса към ПУДООС, в т.ч. определяне на ред и начин за изчисление на дължимите продуктови такси.**	3	1
Ефикасност	**Цел 1: Въвеждане на задължение към лицата, пускащи на пазара тютюневи изделия с филтри и филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия, за заплащане на дължимата продуктова такса към ПУДООС, в т.ч. определяне на ред и начин за изчисление на дължимите продуктови такси.**	3	1
Съгласуваност	**Цел 1: Въвеждане на задължение към лицата, пускащи на пазара тютюневи изделия с филтри и филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия, за заплащане на дължимата продуктова такса към ПУДООС, в т.ч. определяне на ред и начин за изчисление на дължимите продуктови такси.**	3	1

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По Проблем 1: Вариант 2 „Приемане на ПМС за изменение и допълнение на Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса“.

С приемането на проекта на ПМС за изменение и допълнение на за изменение и допълнение на *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса* ще бъдат постигнато хармонизиране на изискванията на националното законодателство в областта на управлението на отпадъците. Проекта на ПМС за изменение и допълнение на за изменение и допълнение на *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса* се очаква да доведе до:

- Конкретизиране задълженията на лицата, пускащи на пазара тютюневи изделия с филтри и филтри, продавани за употреба в комбинация с тютюневи изделия, по отношение заплащането на дължимите продуктови такси.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Проблем 1

◉ Ще се увеличи

○ Ще се намали

○ Няма ефект

С въвеждането на разпоредбата, административната тежест по отношение изпълнението на същата, за едно юридическо лице, пускащо на пазара тютюневи изделия се равнява на 698,82 лв. на годишна база. Същата е определена чрез Калкулатора на административната тежест.

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

……..……
……

◉ Не

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

……..……
……

◉ Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

Проблем 1

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

Избраният вариант не оказва никакво влияние върху достъпа до финансиране на МСП и не оказва въздействие върху техния инвестиционен цикъл. Не се очаква въздействие от гледна точка на по-строго регулиране на МСП, не въвежда забрани и ограничения и няма да доведе до закриване на предприятия. Няма съществено пряко въздействие; възможно е минимално косвено въздействие.

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

– риск от недекларирane на количества от страна на оператори;
– необходимост от засилен контрол.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

……..……
……..
……..

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Проектът на Постановление на Министерски съвет за изменение и допълнение на нормативните актове ще бъде публикуван за обществени консултации за 30 дни на интернет страницата на МОСВ и на Портала за обществени консултации.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

На настоящия етап е разработен проект на нормативен акт, който ще бъде приложен.

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

- Директива 2018/851/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г., изменяща Директива 2008/98/ЕО на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците - https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0040_BG.pdf;
- Директива 2019/904/ЕС на ЕП и на Съвета от 5 юни 2019 г. за намаляване на въздействието на някои пластмасови изделия върху околна среда (Директива за пластмасите за еднократна употреба – SUP Директива) - https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-11-22_BG.html;
- *Наредбата за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда*, приета с ПМС № 354 от 26.10.2021 г. - https://web.apis.bg/p.php?i=4750328&b=0#p45563176;
- Доклад за изпълнени дейности по договор между Българска Асоциация на тютюневата индустрия и Българска стопанска камара от 7 октомври, 2020 г.
- https://www.mi.government.bg/registri/
- WP 6 final report on developing guidelines on litter clean-up costs;
- Commission guidelines laying down criteria on the costs of cleaning up litter in accordance with Article 8(4) of Directive (EU) 2019/904;
- Срещи с браншови организации и представяне на техните членове;

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност:

Елеонора Юрукова

Директор на дирекция УООП

23.12.2025 г.

X .

ЕЛЕОНОРА ЮРУКОВА
Директор на дирекция УООП
Signed by: ELEONORA GEORGIEVA YURUKOVA